

ROK 2001

P o č a s í

Leden

V měsíci lednu se střídaly mírné mrazy s minimální teplotou -8 stupňů s teplotami kolem nuly a spíše mírně nad nulou. Lyžaři po přestavbě lyžařského vleku čekali marně na větší příděl sněhu. Sněhu bylo nejvýše 20 cm, byl mokrá a vydržel vždy jen krátce. Lyžovat se nedalo po celý měsíc. Časté byly při bezvětří mlhy a zatažená obloha. Někdy padal mrznoucí déšť a tvořilo se náledí. 9. ledna zatmění Měsíce nebylo pro oblačnost pozorovatelné.

Únor

Začátkem února nebyly dobré podmínky pro lyžování. Sněhová pokrývka byla tenká nebo bylo úplně bez sněhu. Po 20. únoru se začala situace měnit. Mrzlo až k -10 stupňům a vydatněji sněžilo. 50 cm sněhu už umožnilo dobré lyžování. Často vál silný vítr.

Březen

Sněhu bylo asi 40 cm, ve dne tál a v noci přimrzal. Teploty stoupaly až 13. března k ranní teplotě $+8$ stupňů. Po předchozím dešti bylo zcela bez sněhu. Vykvetly bledulky a sněženky. V druhé polovině března přicházely sněhové vichřice, počasí bylo značně proměnlivé s ranními teplotami mírně nad nulou. Sníh se vyskytoval spíše v podobě poprašku.

Duben

Měsíc začal slunným teplým počasím s ranními teplotami až $+10$ stupňů. Byl to první dech jara. 3. dubna byl krásný jarní den s teplotou $+30$ stupňů na slunci a $+17$ ve stínu. Později se ochladilo, byly přízemní mrazíky a sněhové přeháňky. Velikonoce v polovině měsíce byly velmi chladné a se sněhem. Po nich následovaly dešťové přeháňky, bylo téměř stále oblačno a chladno s ranním maximem $+5$ stupňů.

Květen

V první polovině května bylo slunečno, několik dní bylo úplně letních. Často vál prudký vítr. Teploty po 16. květnu dosáhly ráno až $+14$ stupňů. 17. května přišla bouřka s prudkým lijákem a krupobitím. Po přechodném ochlazení přišly asi 3 letní dny. Konec měsíce proběhl pod zamračenou oblohou a s vydatnými dešti.

Červen

Deštivý byl i celý měsíc červen. Mlhy, déšť a obloha téměř stále bez slunce. Ranním teplotním maximem bylo $+16$ stupňů. Několik dní zcela popršelo. Teplejší ale deštivý byl až konec měsíce.

Červenec

Měsíc začal trvalým deštěm, který později přešel v přeháňky. Dny byly teplé až $+18$ stupňů, ráno a v noci pršelo. V polovině měsíce řádily silné bouřky, dny byly slunečné a dusné. Konec měsíce měl počasí značně proměnlivé, poslední dny byly tropické a stále vlhké a bouřlivé.

Srpen

Srpnové počasí bylo teplejší s ranním maximem až $+21$ stupňů 17. srpna. Tento den začal sérii několika tropických dní s teplotami až $+41$ stupňů na slunci a $+27$ ve stínu. Horka byla velmi náročná. 20. srpna přišla bouřka, zapršelo, a příjemně se ochladilo asi na 3 dny. Potom se tropické počasí vrátilo s denním maximem $+47$ stupňů na slunci 25. srpna. Po bouřce doprovázené lijákem 27. srpna se opět ochladilo.

Září

Záříjové počasí bylo deštivé, poměrně chladné a skoupé na sluneční svit. Ranní teplota přesáhla +10 stupňů pouze zřídka. Slunečná neděle 23. září s teplotou +18 stupňů byla spíše výjimkou.

Říjen

Začátek října byl teplý, ale bez sluníčka. Ranní teploty s maximem +16 stupňů převyšovaly teploty ze září. Často byly ranní mlhy a obloha byla celý den zatažená bez deště. Ve druhé dekádě přišlo babí léto se sluníčkem a trvalo asi týden. Po dešti 21. září se začalo ochlazovat až na +3 stupně ráno. Poslední den 31. října ranní teplota vystoupila na +13 stupňů a +20 stupňů ve dne znamenalo teplotní rekord tohoto dne od 31. října 1942.

Listopad

Měsíc listopad přinesl citelné ochlazení. Vál studený vítr. Květy na dušičky však nezmrzly. První šedivák se objevil 6. listopadu. Od 9. mrzlo na sucho a bylo sychravé počasí s teplotami kolem 0 stupňů až do 16. dne. Od 17. listopadu se začalo tvořit jíní. Prvních 10 cm sněhu napadlo 22. Mrzlo, sníh byl při teplotách až -5 stupňů kvalitní a vhodný pro lyžování a sáňkování. Počasí si udrželo zimní ráz až do konce měsíce. Sněhová pokrývka se zvýšila na 20 až 30 cm.

Prosinec

Sněhová pokrývka z listopadu se při ranních teplotách klesajících až k -13 stupňům udržela po celý prosinec. V důsledku častého vydatného sněžení bylo na Štědrý den 70 cm pěkného sněhu. Vánoce byly neobvykle krásné se sněhovou duchohou 1 m tlustou. Sněžilo však dále velmi hustě a každý den. Důsledkem byla sněhová kalamita, nebylo možné stále sníh odstraňovat a silnice a cesty se staly těžko průjezdné.

Š k o l s t v í – školní rok 2000/2001

Mateřská škola 2000/2001

Do dvou tříd mateřské školy bylo zapsáno 40 dětí. Rozděleny byly podle věku. Ve třídě dětí ve věku 3-5let bylo 26 dětí, ve třídě předškoláků 14. Předškoláky měla po celý rok na starosti Monika Geigerová, s mladšími dětmi pracovala Zdenka Wildmannová a p. ředitelka Soňa Brázdilová. Po nástupu Z. Wildmanové na mateřskou dovolenou její děti převzala Alena Lokvencová. Místo školnice zastávala Libuše Vargová. Prostředí školky je velmi čisté a estetické a neustále aktuálně obměňované výzdobou.

V měsíci říjnu školku navštívilo divadélko z Hradce Králové s pohádkou **O líné Liduně**, které vyvolalo nadšení dětí i učitelk. Děti potěšila jako každý rok **mikulášská nadílka**. Pečlivě s učitelkami připravily **vánoční besídku** se stromečkem a dárečky, z kterých se těšily spolu s rodiči. Sněhová nadílka byla bohatá a děti si ji hodně užily. Druhé divadelní představení předvedla ve školce p. **Holasová**, kterou s našimi dětmi sledovaly děti MŠ Česká Čermná a žáci I.ročníku ZŠ. Předškoláci si nanečisto vyzkoušeli, jak se sedí v lavicích 1.třídy ZŠ. Pracovníci MŠ se aktivně podíleli na organizaci **1.reprezentačního plesu** ZŠ a MŠ a tradičního **Dětského karnevalu**. Na jaře děti s učitelkami nacvičily **pásmo** básniček, písniček a tanečků pro maminky a babičky. Herci z Hradce

Králové se v pohádkovém dopoledni představili pohádkou **O Budulínkovi** a hudební pohádkou **Pastelka**. Po představení děti své dojmy vyjádřily pastelkou na papír a z vydařených kreseb vznikla zajímavá výstavka. 11 předškoláků absolvovalo **plavecký výcvik**. Odvážné děti zaujalo noční **přespání ve školce**, **stezka odvahy** lesem, opékání špekáčků a **hledání pokladu**. Všechny děti na konci školního roku absolvovaly **výlet do Rokole** s poobědváním ve stínu u kouzelné chaloupky. Děťmi oblíbené vycházky byly doplňovány různými hrátkami, např. hledáním **zlatého kapradí**. Na **školní akademii** byli předškoláci „**předáni učitelce 1.ročníku ZŠ**“.

Základní škola 2000/2001

Školní rok byl zahájen 1.zářím jako třetí rok pod vedením ředitele Mgr.Rudolfa Kratochvila za účasti starosty Josefa Svatoně a hojně účasti rodičů prvňáčků. Do první třídy nastoupilo 16 žáků.

pers.obsazení

Třídní učitelkou v první třídě se stala Lenka Martínková. Do druhé třídy postoupila Marcela Havrdová. Třídní učitelkou třetí třídy byla Ludmila Ježková, čtvrtou třídu vedla Blanka Svatoňová. S pátou třídou pracovala Věra Holá. Šestý ročník převzala Hana Staňková. Ta však v březnu dlouhodobě onemocněla, a tak se její třídy ujala Marta Měšťanová, absolventka Univerzity J.E.Purkyně v Ústí nad Labem, doposud bez třídnictví. Třídou sedmou měla Martina Marková, osmou převzala ing. Dagmar Frimlová a devátou Marie Krbalová. Na výuku německého jazyka na částečný úvazek nastoupila důchodkyně Lidmila Bašová z České Skalice. Pedagogický sbor posílila zkušená vychovatelka Lenka Průšová z Dobrušky. Převzala jedno oddělení školní družiny. V druhém oddělení pracovala Hana Matějčková. Výuku římskokatolickému náboženství zajišťovaly řádové sestřičky z Rokole v prostorách fary. O provoz školy se starali tři provozní zaměstnanci. Školnice Jana Dušková, která dohlíží i na elektrické vytápění školy. O úklid se školnice děl s uklízečkami Janou Machovou a Marií Bekovou. Jana Machová vykonává také administrativní práce. O bezporuchový chod elektrického topení se staral Libor Příbyl, drobnou údržbu obstarával Josef Duška.

stav žactva

Stav žactva ve všech devíti třídách byl celkem 174 – chlapců 84 a dívek 90. Prvňáčků bylo 16, devátý ročník navštěvovalo 22 žáků. Průměrný počet žáků ve třídě byl 19. Do školní družiny bylo zapsáno 50 dětí. Vycházejících žáků bylo 22, z 5.r. odešli na víceletá gymnázia 3 žáci. Na jejich místa přijdou noví žáci, kterých bylo při zápisu do první třídy 19. ledna 2001 na další školní rok zapsáno 14.

vzdělávací program

Ve všech ročnících se vyučovalo podle tradičního vzdělávacího programu MŠMT Základní škola. Cizím jazykům Aj a Nj se vyučovalo od 4. ročníku. Ve škole pod vedením Marie Krbalové probíhala výuka zdravotní tělesné výchovy. Z volitelných předmětů se v 8. a 9.ročníku vyučovalo cvičení z matematiky, cvičení z českého jazyka, domácnosti, technických činností a informatiky. V 7.ročníku proběhl na výcvikové sjezdovce TJ Sokol Panská stráň pod vedením J. Holého st. a L.Poulové lyžařský kurz.

zájmové útvary

Letitou tradici má zdravotnický kroužek, který úspěšně vede na 1. stupni p.uč. Marcela Havrdová. O zájem nemá nouzi kroužek počítačové techniky, který vede p.uč. Marie Krbalová. Vzrostl počet zájemců o hru na hudební nástroje. Výuku na zobcovou flétnu, kytaru a klavír zajišťuje v prostorách ZŠ učitel Jiří Škoda z Borové.

akce a soutěže

Pro zvýšení zájmu dětí o sportovní aktivity byly v průběhu roku uspořádány školní turnaje– v sálové kopané, stolním tenisu, florbale, vybíjené, přehazované, šplhu, aj. Zástupci školní družiny dobře školu reprezentovali v atletickém víceboji v okresním a oblastním kole, kde získali 11 prvních a 7 druhých míst. V okresní soutěži mladých zdravotníků byla hlídka 1. stupně druhá, hlídka 2. stupně jedenáctá. M. Holinka ze 7.tř. získal v okresním kole zeměpisné olympiády třetí místo a Jana Drašnarová ze 3.tř. v přírodovědné soutěži šesté místo. Žáci školy obstáli i v olympiádě českého jazyka, Pythagoriádě a v soutěži mladých historiků. Třídní učitelé připravili pro žáky své třídy kvalitní a poučné školní výlety.

údržba budovy

O hlavních prázdninách byly vymalovány prostory školy, které byly poničeny průtokem střechy v zimním období. Za finanční pomoci obce bylo do nejpotřebnějších částí okapů a svodů instalováno zařízení na elektrické vyhřívání.

školní akademie

Na 27. června v duchu dobré tradice ZŠ na závěr školního roku připravili žáci pod vedením svých učitelů závěrečnou školní akademii. Žáci i předškoláci z mateřské školy při ní předvedli, co se naučili, poděkovali svým současným i bývalým vyučujícím. Starostka Anna Marková předala všem vycházejícím žákům 9. ročníku Pamětní listy, které jim budou po celý život připomínat jejich školní léta v Základní škole v Novém Hrádku. Všichni vycházející žáci byli přijati na střední školy, které si vybrali. Kino bylo při akademii zaplněné jako vždy do posledního místečka.

setkání absolventů základní školy

Setkání absolventů se konají většinou po srazu u školy v hospodě Na Kovárně nebo v restauraci Bětka ve Slavoňově, případně v pohostinství na Borové. M.j. se 2. června 2001 konalo setkání absolventů 9. třídy ZŠ po 35 letech-za kolektiv třídy zvaly Milada Škodová a Hana Světlíková. 13. října se uskutečnilo přátelské setkání a posezení absolventů po 25 letech. Setkávají se i starší ročníky. Vždy se jedná o setkání milá a upřímná.

Z a s t u p i t e l s t v o o b c e

počet obyvatel

K 31.12.2001 měla obec Nový Hrádek 712 obyvatel. Narodilo se 7 dětí, (3 děvčata, 4 chlapci), zemřelo 6, přistěhovalo se 18 a odstěhovalo 10 obyvatel. Bilance práce zastupitelstva obce v roce 2001 je obsažena v projevu starostky Anny Markové na 40. zasedání v kině 13. 12 2001. Cituji:

Dovolila bych si ze svého pohledu trochu zrekapitulovat uplynulý rok 2001. Vodítkem mi bude přehled akcí plánovaných na uplynulý rok, který jsem přednesla na zasedání zde v kině v měsíci únoru. Jak už to bývá, něco se podařilo uskutečnit, v něčem jsme i přes dobrou snahu úspěšní nebyli. Je však řada věcí, které se provedly nad rámec našeho plánu a počet plánovaných akcí, které se zdařily, převažuje. Nechce se mi dnes mluvit o penězích, ale důvody, proč nelze některé oprávněné požadavky občanů i nás, členů zastupitelstva obce, splnit, jsou především právě finanční.

Začnu tím, co mne nejvíce potěšilo. Bezesporu to bylo **koncem ledna otevření soukromé výdejny léků**, o které se nám dostává pochvalného uznání i od vás, občanů. Dobrá je souhra obvodního lékaře s výdejnou. Dále to je provedení **rekonstrukce cesty mezi ZŠ a obecním domem čp.59** při spolufinancování z dotací Programu obnovy venkova a pokračování **opravy další části hřbitovní zdi-schodů**, také za přispění z této státní dotace. Opravili jsme, také s dotací státu, **hrob sovětských vojáků** na hřbitově. Za vynikající úspěch všech zúčastněných považuji **výstavbu třetího bytového domu** na Roubalově kopci, prováděnou s využitím značné sumy dotací přidělovaných státem na bydlení. Téměř bezproblémové bylo obsazení všech 6 nových bytů. Podařilo se také splnit podmínku danou při kolaudaci školní jídelny a vybudovat o prázdninách novou **vzduchotechniku ve školní kuchyni**. Slouží k lepšímu odsávání par a je méně hlučná. Upravila se a odvodnila **cesta u kina**, na asfaltování zatím nejsou peníze. K bezpečnosti provozu na průjezdní komunikaci slouží **jeden přechod pro chodce**, který nám byl povolen a **vyměněny byly 3 dopravní značky** při místních komunikacích. Zlepšilo se **hygienické zázemí v zubní ordinaci** a provedly se drobné opravy v malé části obecních bytů ve staré zástavbě.

V měsíci březnu byla **otevřena internetová stránka naší obce**, která je i podle zkušených odborníků pěkně udělaná a spravována občanem naší obce. Obec má také od června natočenou a mnohými z vás zakoupenou **videopohlednici Nový Hrádek** a jeho okolí. Letos byl také **projednán Územní plán Obce Nový Hrádek**, který nemá být neměnným zákonem, ale vodítkem pro rozvoj obce v různých směrech v dalších letech. Vítáme **otevření penzionu na náměstí**, který slouží k ubytování a nabízí i možnost vlastního zajištění stravování včetně uvaření teplého jídla. Ubytování včetně stravování je možné také na Dlouhém a Rzech. Dobré je zásobování potravinami ve dvou prodejnách i provoz pivnice Na Kovárně, která je otevřená podle možností provozovatelů. V místních prodejnách je možné zakoupit sklo a porcelán, noviny textil i hračky, samozřejmě zase dle možností těch, kteří prodej zajišťují. Velkou radost mám z kulturního života v obci, zajišťovaného obecním úřadem i organizacemi, jejichž poslání má jiný charakter, a to Sborem dobrovolných hasičů, TJ Sokol a ČČK.

Velmi potěšitelné je, že **máme funkční matriku**, jejíž rozsah služeb se značně rozšířil, že nám dobře pracuje **Komise pro obřady a slavnosti, kino, místní knihovna**, pravidelně se vydávají **Frymburské ozvěny** a jsou soustavně vedeny psané i obrazové **obecní kroniky**. Pěkným dojmem působí na návštěvníky obce veřejná prostranství včetně hřbitova. Díky několika místním občanům a odborníkovi na ošetřování stromů, případně nezaměstnaným nebo občanům vykonávajícím při obci civilní službu je **dobrá péče o veřejnou zeleně a květinovou výzdobu**. Proběhlo **sčítání lidu**, jsme zapojeni do **Svazu cestovního ruchu Branka** a přes obec povede **cyklotrasa**. Po letech se podařilo dovést k závěru **kolaudaci vodojemu a smuteční obřadní síně**. Pomohli jsme při **budování nové technologie lyžařského vleku**, na základě rozhodnutí Okresního hygienika byl **vodovod napojen na Polickou křídovou pánev**, zavedli jsme **popelnicový svoz na Rzech** a pokusně **sběr PET lahví do pytlů pro recyklaci**. Hasiči **svázejí železný šrot**, obec organizuje **svoz nebezpečného odpadu**, černých skládek ubylo. V současné době obec pomáhá farnímu úřadu při úsilí o odškodnění za zvony odvezené a roztavené Němci za druhé světové války.

Nechci nikoho jmenovat, a to proto, abych na někoho nezapomněla, ale všem organizacím, úřadům, institucím, firmám, členům Zastupitelstva obce, úřednicím obecního úřadu i nezištným jednotlivcům, kteří se na předchozím výčtu toho pozitivního, čeho se loni v naší obci dosáhlo, podíleli, moc a upřímně děkuji.

Co nás nejvíce bolí a trápí, s čím si trochu nevíme rady? Je to jednoznačně další řešení likvidace komunálního odpadu. Podle loňské vyhlášky pouze řeknu : třídit, třídit a zase třídit, a udělat vše pro to, aby ti neukáznění, pohodlní a ve svůj prospěch šetrní jednotlivci nedělali černé skládky. To je jediná cesta. Celostátně dojde k navýšení poplatku za ukládání odpadu na povolené skládky z 50Kč/t na 200Kč/t, a z toho důvodu musí nutně dojít i k navýšení ceny za odvoz popelnic. Pokusme se proto směsný odpad minimalizovat. Obec připravuje uzavření smlouvy s jednou z neziskových organizací EKO-KOM nebo APUSO za účelem získání příspěvku za tříděný odpad. I za těchto podmínek ponese obec polovinu finančního zatížení za likvidaci komunálního odpadu. Bylo by toho víc, co v naší obci chybí a co nás trápí, ale co zatím není v našich silách ovlivnit. Mám na mysli pohostinství provozované během dne, zásadně zlepšit stav všech místních komunikací, ve větším rozsahu opravit starší obecní bytový fond, pomáhat starším, nemocným a osamělým lidem, vybudovat větší počet bodů veřejného osvětlení, s rozmyslem a koncepčně rekonstruovat náměstí, které svou rozlohou a umístěním předčí mnohá náměstí některých měst, dovést k nějakému konci postavenou farmu větrných elektráren, aj. To už bude ale k přemýšlení pro příští rok.

Vážení přátelé,

závěrem si vás dovoluji ještě jednou oslovit před koncem roku 2001. Víтали jsme ho loni plni naděje, z pohledu historie zajímavý první rok nového století, ba dokonce i tisíciletí. Nikdo z nás nevěděl, co dobrého, ale také moc a moc zlého celému lidstvu přinese. My, jednotlivci, běh světa v zásadě změnit nemůžeme. Běh věcí v našem nejbližším okolí však může ovlivnit alespoň trochu každý z nás. Stačí se dívat a otevřít své srdce. Vánoce, které jsou především svátky rodiny, jsou zároveň i svátky radosti, pochopení a štědrosti ke všem lidem na celém světě. Nabízí se nám příležitost k obdarovávání a rozhodně stojí za to této možnosti využít. Uvědomíme-li si, že nejde ani tak o statky hmotné, ale především o hodnoty duchovní, má náš svět, tedy i naše obec, naději. Síla dobrého slova, úsměvu, potřebného nadhledu a nezbytné tolerance k bližním je nedožrnná.

Ze srdce vám přeji, abyste vánoční svátky 2001 strávili v dobré pohodě a v radosti z toho, že jste někoho druhého potěšili. Nový rok 2002 prožijte pokud možno ve zdraví a s nadějí, že to, co nás trápí, se zlepší. Hodně záleží na nás všech.

Anna Marková

K u l t u r a

O kulturní vyžití občanů naší obce se stará vedení obce, TJ Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, základní škola, mateřská škola, Český červený kříž a farní úřad.

Sokolský ples

6. ledna 2001 TJ Sokol uspořádala svůj **Sokolský ples**. K tanci i poslechu účastníkům plesu hrálo hudební sdružení MAXI BEND. Ples pro 236 účastníků zajišťovalo 25 členů a příznivců sokola

1.reprezentační ples SRPDŠ při MŠ a ZŠ

27. ledna se konal ve spolupráci sdružení rodičů základní a mateřské školy první společný reprezentační ples. Za přispění řady sponzorů z Nového Hrádku, Dobrušky a okolí se podařilo získat značné množství hodnotných cen do tomboly. Ples byl hojně navštíven a setkal se s příznivým ohlasem novohrádecké veřejnosti i tisku. Hrála hudba TROP. V úvodu plesu vystoupili členové místního tanečního klubu Finist Lenka Holinková ze 4.r. a Filip Rejthar z 5.r. a taneční skupina Hop z Dobrušky. Nemaleým úspěchem byl i finanční přínos do pokladny sdružení rodičů. Hlavním organizátorem plesu byla ředitelka MŠ Soňa Brázdilová a ředitel ZŠ Mgr. Rudolf Kratochvíl. Začala pěkná tradice v historii škol pro příští roky.

Zážitky z Indie

1. února přednesl v kině **páter Jan Linhart** z Nového Města n. Met. zajímavou přednášku s promítáním diapozitivů a s exotickým hudebním doprovodem ze svých cest nazvanou **Zážitky z Indie**. Asi 100 lidí udrželo dvě hodiny pozornost a vyslechlo poutavé vyprávění z dva měsíce dlouhé cesty 3 věřících kamarádů za poznáním východu včetně hinduistického náboženství. Hinduismus je dle sdělení neoslovil, vadily jim v něm zejména pohanské zvyky. Cesta je utvrdila ve správnosti náboženství křesťanského. Setkali se s dětmi adoptovanými „na dálku“. Uviděli zaostalost, chudobu, malý důraz na čistotu a hygienu zejména ve velkých městech. Vesnice byly doslova předpotopní (neznají ještě plech), ale hygieničtější. Bylo doslova neuvěřitelné, do jaké špíny se lidé nořili ve Varanásí do řeky Gangy. Cestovatelům se splnilo několik snů, např. trhání čaje na plantáži.

Nejkrásnější válka

3. února v kině vystoupil **divadelní soubor Osvětové besedy z Bystrého v O.h.** s muzikálovou podobou antické komedie Lysistrata upravené Vladimírem Renčínem s hudbou Pavla Halady a v režii Václava Drašnara nazvané **Nejkrásnější válka**. 18 herců a zároveň zpěváků-pěvců „od Pána Boha“ nebo těch s větším či menším hudebním „hluchem“ příjemně pobavilo asi 80 posluchačů. Ochotníci si sami dělali scénu a také kostýmy byly z „bysterské dílny“.

Hasičský bál

10. února místní hasičský sbor uspořádal oblíbený a tradiční **Hasičský bál** s bohatou tombolou. Více než 200 účastníků se velmi pěkně pobavilo.

Šibřinky

24. února TJ Sokol zorganizovala popáté veselé **Šibřinky** s hudbou **Grundig**. Zájem se vydovádět a shlédnout řadu nápaditých masek přišlo pouze 76 zájemců.

Dětský karneval

25. února řídily, jak se samy nazvaly, „holky z naší školky“- ředitelka a učitelky MŠ, oblíbený **Dětský karneval**. Sál sokolovny opět v hojném počtu naplnily většinou „pohádkové bytosti“ doprovázené rodiči i prarodiči. Hry, soutěže, taneční dovedení malých tanečnicků za Sokol spoluorganizovali obětaví manželé Martínkovi a ing. Jana Šinkorová, reprodukovanou hudbu pouštěli P.Hlaváček a P.Bohadlo.Taneční rej zpestřily barevné konfety. Kdo byl lepší-vodník, šašek, princezna, kuchtík, krtek, malíř s paletou, medvídek, červená karkulka nebo víla? Všichni. Všech cca 70 masek bylo pěkných, a dobře se bavily. Nechyběla samozřejmě ani tombola. Přítomno bylo na sále 194 zájemců.

Správná životospráva-předpoklad dlouhého věku

28. února se v salonku hospody Na Kovárně na pozvání místní organizace ČČK konala poučná zdravotnická přednáška **MUDr.Aleny Šimanové** na téma správné životosprávy.

Manon Lescaut

16. března se v kině představil divadelní ochotnický soubor MěKS Jilemnice. Na vysoké herecké, scénické i hudební úrovni předvedl drama o opravdové lásce přebásněné Vítězslavem Nezvalem podle románu abbé Prévosta **Manon Lescaut**. Režisér Petr Pochop uvedl, že ho k nastudování díla vedlo stoleté výročí narození V.Nezvala . Vybral si hru také proto, aby vzdal hold lásce, která se v ní představuje ve všech svých podobách. Hold lásce, kvůli které stojí za to „jít světa kraj“ , hold lásce, které je v současném světě tak málo. Hold lásce, jako základní potřebě každého člověka. Splnilo se přání režiséra, hra naplnila srdce asi 70 diváků krásou a láskou.

Princové jsou na draka

21. dubna divadelní spolek **Kačenka** z Deštné v O.h. uvedl v kině hudební pohádku **Princové jsou na draka**. Pro divadlo televizní pohádku volně upravil Jaroslav Karban. S laskavým svolením autorů Z.Svěráka a J. Uhlíře byla použita jejich milá hudba. Asi 100 posluchačů, dospělých i dětí, prožilo pěkný podvečer.

Satyr

25. května se pro náročné posluchače v obřadní síni obecního úřadu uskutečnilo vystoupení **Milana Friedla** – přednes a **Dany Mímrové** – flétna

s básnickou sbírkou V. Huga **Satyr**. Přítomní ocenili zejména vysokou kulturu slova a precizní hudební interpretaci obou účinkujících.

Camerata nova Náchod 2001

1. června večer se v rámci 31.ročníku národního festivalu komorních sdružení **Camerata nova Náchod 2001** konal v kostele sv. Petra a Pavla koncert komorního orchestru **Bona nota Pardubice**. Asi 50 posluchačů vyslechlo velmi milý a mladými hudebníky profesionálně provedený koncert. Umělecký vedoucí, dirigent a zároveň sólista na el. varhany Daniel Chráska měl šťastnou ruku při výběru skladeb J. Zacha, J. Myslivečka, J.K.Vaňhala a především W.A. Mozarta. Jedna z uvedených Mozartových skladeb byla nově objevena v Chebu a orchestr ji nacvičoval pouhé 3 týdny. Projev mladičké houslistky Kristýny Slabé byl brilantní. Působivý byl i zpěv Michaely Truněčkové. Není náhodou, že 12 členný orchestr vyhrál soutěž ve své kategorii a byl na 11. listopadu pozván k vystoupení v pražském Rudolfinu. Mladí hudebníci spolupracují s Církví bratrskou v Pardubicích a cvičí v prostorách sborového domu Archa v Polabinách.

Pouťové opékání selete

30.června místní hasiči uspořádali v Písničku u Rázlů oblíbené **Pouťové opékání selete**. Teplý letní večer, dobré jídlo a pití a reprodukováná hudba zpříjemnila přátelské posezení místních občanů, rekreatantů a umožnila náležité vydovádění dětí před prázdninami.

Jelibotéka

14. července uspořádala TJ Sokol v sokolovně diskotéku s názvem **Jelibotéka**. Připravilo ji pro 80 tanečnicků 8 organizátorů.

videopohlednice obce

23. srpna se konala v kině veřejná prezentace **videopohlednice** profesionálně zpracované firmou DVF.style **obce Nový Hrádek a jeho okolí**.

Posvícenská zábava

29. září místní TJ Sokol uspořádala tradiční **Posvícenskou zábavu**. K tanci a poslechu pro 77 tanečnicků hrála hudba TROP.

Zvonokosy

20. října v místním kině vystoupil divadelní soubor **Čáp** z Dobrušky s muzikálem **Zvonokosy** na motivy románu G.Chevalliera. Scénář napsal Petr Markov a hudbu složil Jindřich Brabec, režíroval Václav Čáp. 48 účinkujících připravilo divákům 3 hodiny upřímného smíchu. Podařilo se jim vytvořit nádhernou idylu vesnického prostředí v Provence poblíž Lyonu, kde se jak malé, tak velké problémy řeší při opojném víně značky „Beaujolais“.

Taneční hodiny pro pokročilé

20.října zahájily Martina a Katka Řehákové v sokolovně **Taneční hodiny pro pokročilé** – proběhlo 10 lekcí.

MUDr. Vladimíra Snášelová

21. listopadu místní skupina ČČK spolu s Obecním úřadem uspořádala v zasedací síni OÚ přednášku MUDr. Vladimíry Snášelové na téma **Nejčastější choroby a potíže dětí a jejich léčba**.

Treperendy

1. prosince sehrál v kině divadelní soubor **MAX** ze Sedloňova komedii Carla Goldoniho **Treperendy**. Znamé melodie, typy lidiček zahrané s chutí a aktuální pro každou dobu, oslovily a potěšily všechny přítomné diváky. Kytary, harmonika a pěkná scéna Jarmily Haldové celkový dojem

umocnily. Do role herců se postavili 2 synové známé řezbářky a v komedii si zahrál i ředitel místní ZŠ Rudolf Kratochvil.

Druhá Tráva

15. prosince uspořádala TJ Sokol pro mladé posluchače koncert **Druhá Tráva** s autorskou a interpretační výjimečností **Roberta Křest'ana**. Koncert byl uveden jako poslední koncert v historii Druhé Trávy. Dobrou hudbu si vyslechlo a diskotékou zakončilo 260 spokojených posluchačů.

Vánoční koncert

22. prosince se v sobotní předvánoční odpoledne konal v kině velmi zdařilý **Vánoční koncert** žáků ZUŠ v Náchodě pod vedením dirigenta J. Vlčka. Dechová hudba byla doplněna krásnými vánočně laděnými zpěvy a velmi profesionální byl také výkon konferenciéra.

Vánoční zábava

25. prosince uspořádali místní sokolové **Vánoční zábavu** s hudbou MAXI BEND. Pobavit se o svátcích přišlo více než 210 tanečníků.

Tmavomodrý svět

29. prosince se v místním kině promítal úspěšný Svěrákův film o osudech našich letců v Anglii za 2. světové války nazvaný **Tmavomodrý svět**.

S b o r   d o b r o v o l n ý c h   h a s i č ů

Valná hromada

28. prosince 2001 se již po mnoho let tradičně ve stejnou dobu v pohostinství Na Kovárně sešli místní hasiči, aby zhodnotili svou práci v uplynulém roce .Se zprávami vystoupili starosta, jednatel, velitel, pokladník, revizní komise a vedoucí mládeže. V současné době má sbor 78 členů, z toho 12 žen a 15 členů mládeže. Z řad hasičů navždy odešel v roce 2001 p.Cyril Sigl.

zásahy výjezdové jednotky

Výjezdové družstvo má 18 členů : Jiří Bek, Vladimír Suchánek, Milan Grim, Petr Grim, Jaroslav Rázl, Ivo Štěpán, David Bek, Miroslav Hejzlar, Milan Kovačík, Petr Ruffer, Aleš Bek, Jaroslav Špreňar st., Jaroslav Špreňar ml., Lukáš Kovačík, Josef Drašnar, Jarmil Grim, Milan Grim ml., Petr Klein. Zasahovalo u 3 požárů.

5. 4. 2001 – Hořela chata Pašerák v Olešnici v O.h.. I přesto, že neleží v našem okrese, bylo družstvo k zásahu vyzváno. Poplach byl vyhlášen ve 4:26 hod. a akce se zúčastnilo 7 členů. Informace o požáru bylo možné vidět v televizi.

11. 4.2001 – Necelý týden poté vznikl požár hospodářského stavení v Dobřanech. Založily ho děti při hraní se zápalkami v seníku. Zasahovalo 11 našich členů, kterým se podařilo mj. vyvést včas hospodářská zvířata.

13. 5. 2001 – Ohnivý kohout se prohnal nad Širokovským lesem, hořela paseka. Čas výjezdu byl 16:22 hod, vyjelo 7 lidí. Spolu s místními hasiči zasahovala také výjezdová jednotka z Nového Města n.Met.

cvičení a soutěže dospělých

Každý člen výjezdového družstva prošel v dubnu a v prosinci povinnou zkouškou na dýchací přístroje v HZS Velké Poříčí, dvakrát odborným školením a školením první pomoci, které provedl obvodní lékař MUDr. Josef Soukup. Přípravenost dospělých prověřovali 27. září 2001 na aplikačním cvičení

v Mezilesí s dálkovou dopravou vody v konkurenci se sbory ze Sendraže, Mezilesí, Slavoňova, Blažkova a Jestřebí. V okrsku obsadilo družstvo žen ve složení: Petra Příbylová, Martina Suchánková, Iveta Rázlová, Jarmila Grimová, Olga Beková, Václava Beková a Radka Beková 1. místo v disciplínách požárního útoku a štafetě pětic. Mužská část sboru- Jiří Bek, David Bek, Jarmil Grim, Jaroslav Špreňar, Václav Verner, Milan Kovačík a Petr Klein-předvedla své kvality na Přibyslavském poháru, kde byli čtvrtí.

úspěchy mladých hasičů

20. ledna se konala soutěž Hasičský trojboj v Jetřichově. Mladší žáci byli 10. z 18. družstev, starší 11. z 27 družstev. 21. dubna se na jarním poháru Závodu požární všestrannosti v Šonově hlídka mladších žáků umístila na 16. místě z 25 a starší obsadili 16. místo ze 36 hlídek. 6. května na poháru starosty SDH Nízka Srbská mladší byli 6. z 11 a hlídka starších ve své kategorii zvítězila. 19. května se konal XIII.ročník Bohdašínského poháru v Bohdašíně u Červeného Kostelce. Mladší skončili na 6. místě a starší na 10. místě z 18. družstev. 25. – 26. května se konalo dvoudenní okresní kolo v Josefově proslulé svou náročností. Hlídka mládeže ve složení Radim Štěpán, Robin Vančura, Milan Holinka, Jan Kubišta a Jan Raule obhájila 1. místo v náhodském okrese. Okrskové kolo se uskutečnilo 8. června v Mezilesí. Dobře se dařilo starším žákům ve štafetě dvojic a v požárním útoku, v obou disciplínách zvítězili. Mladší byli druhí. Na pohárových soutěžích 6. října v Hronově byli mladší 8. a starší 11. z 25 hlídek. Branný závod proběhl 13. října v Mezilesí. Družstvo mládeže z Nového Hrádku skončilo na 8. místě z 54 hlídek. Vzhledem k tomu, že se závodu účastnilo více než 300 dětí ze čtyř okresů, jde o největší úspěch mládeže v r. 2001. Odbornost a cenné zkušenosti získali mladí na každoročním letním táboře v Kamenci – Milan Holinka, Josef Kubišta a Jan Kubišta a ostatní nácvikem v průběhu roku a na okresním kole hry Plamen – Radim Štěpán, Robin Vančura, Tereza Rufferová, Jan Raule a Jakub Ruffer. Odměnou za pěkné výkony jim byla Mikulášská besídka s nadílkou. Vedoucí mládeže Olze Bekové velmi pomáhaly Vendula Beková, Petra Příbylová a Jarmila Grimová.

cvičiště-cisterna- stříkačka- požární nádrž

Prostor cvičiště se dále vylepšoval a zdokonaloval pro hasičský výcvik. Nezbytné sečení pravidelně prováděli Ivo Štěpán a Aleš Poul, přístřešek natřel Petr Ruffer. Cisterna vyžaduje neustálou údržbu, aby byla připravena k okamžitému výjezdu a splnila požadavky kontroly STK. V roce 2001 prošla opravou stříkačka a neustále je kontrolováno všechno technické vybavení. Za 34 tisíc byly zakoupeny nové hadice, výstrojný materiál a čerpadlo. V srpnu byla vypuštěna a natřena požární nádrž.

spolupráce s veřejností

Prioritou byla opět dobrá spolupráce s obecním úřadem. Hasiči zajistili pravidelný svoz kovového odpadu a jarní úklid komunikace a ochotně splnili řadu drobných požadavků obce. V Písničku (patří obci) položili a naimpregnovali podlahu v přístřešku a udržovali pořádek v celém areálu včetně dobrého zazimování. Pro školu a TJ Sokol zajišťovali požární hlídky na nejrůznějších akcích. Kropili také hřiště u sokolovny a cisterna v srpnu pomáhala při cvičení na letním dětském táboře v Kamenci. Uskutečnil se i tradiční a širokou veřejností oblíbený hasičský balón a letní opékání v Písničku. Nezapomněli ani na blahopřání členkám ke Dni matek a jubilantům k životnímu výročí. 15. září uspořádali přátelské posezení

v Písníku jako poděkování všem, kteří byli hasičům v jejich práci během roku nápomocni.

T ě l o v ý c h o v a a s p o r t

Nový lyžařský vlek

16. ledna 2001 byl zkolaudován **nový lyžařský vlek TLV 12** v areálu na Panské stráni. Členům lyžařského oddílu TJ Sokol se za vydatné pomoci obce podařilo vyměnit zastaralý vlek za nový teleskopický. Délka vleku je 320 m a jeho převýšení 81 m. Převážná kapacita se zvýšila na 550 osob za hodinu. Na nový vlek se skládali členové oddílu, obyvatelé a příznivci z Nového Hrádku a okolí. Zdarma bylo odpracováno 1 500 brigádnických hodin. Hned po nasněžení zahájil vlek provoz. Jezdil každé úterý a čtvrtek od 16 hodin i za umělého osvětlení, kdy také probíhají tréninky lyžařského oddílu, o sobotách, nedělích, o prázdninách náchodského a rychnovského okresu od 9 do 16 hodin bez polední přestávky. Bylo možné dohodnout s J. Holým provoz pro skupiny i mimo tuto dobu. Hodně této možnosti využívaly školní i jiné lyžařské kurzy. Zima byla na sníh bohatá, ale krátká. Skončila závodem **O cenu Frymburku** již 26.1. 2001, kdy na těžkém sněhu závodilo 94 účastníků. Po odečtení nákladů na provoz se podařilo splatit třetinu ze 300 tisícového dluhu. Problém činilo zajištění občerstvení.

Hlavní zásluhu o vlek mají Jeroným Holý st. a Václav Sychrovský.

Valná hromada členů Sokola

22. března svolala naposledy ve své funkci starostka MUDr. Jaroslava Pružinová členy TJ Sokol. Po zprávě starostky, matrikáře, hospodáře, náčelnice, vedoucích oddílů lyžařského, malé kopané, volejbalu, tanečního klubu Finist a posilovny následovala volba nového výboru Sokola ve složení:

starosta :	Jeroným Holý ml.
místostarosta:	MUDr. Jaroslava Pružinová
jednatel:	Jarmila Drašnarová
hospodář:	RNDr. Lenka Šinkorová
náčelník:	Jeroným Holý st.
náčelnice:	Lidmila Martinková
vzdělavatelka:	Ing. Jana Šinkorová
matrikář:	Zdena Janoušková
pokladník:	Renata Suchánková

Starostka MUDr. J. Pružinová působila ve funkci 10 let a velkou měrou se zasloužila o znovuzkřížení svobodného Sokola v Novém Hrádku.

taneční klub Finist

31. března se konal v sokolovně pátý ročník taneční soutěže pro neregistrované páry **O sokolské pero**. Organizovaly ji jako každoročně sestry Martina a Markéta Řehákovy. Místní klub má 10 párů, soutěže se zúčastnily 4 dětské páry. Celkem se zúčastnilo 75 párů převážně z okresu Náchod, ale překvapila i účast tanečníků z Pardubic a Kutné Hory. Za vynikající atmosféry temperamentní místní pár Lenka Holinková - Filip Rejthar v kategorii dětí do 11 let zvítězil v náročné konkurenci dalších 15 párů. Aneta Kubcová a Filip Petrů skončili na 11. místě a Nikola Siegllová s Adamem Petrů na 13. místě. Trénink novohrádeckých tanečníků probíhá dvakrát týdně. „Tanec je dobrým využitím volného času“, řekla tisku spokojeně Markéta Řeháková.

H r á d o u s k á   v a ř e č k a

XIX. ročník pochodu **Hrádouská vařečka** se konal 12. května 2001 za jasného a zrána chladnějšího počasí +4 stupně. Později bylo teplo, váł vítr. Viditelnost byla proto dobrá. Pochodu se zúčastnilo celkem 414 pochodujících, z toho 158 dětí do 15 let, z Nového Hrádku 160 účastníků (66dětí). Rodinných kolektivů bylo 39. Vylosování byli Mackovi z Nového Města, Rydlovi z Nového Města, Mádrovi z Nového Hrádku, Cvejnovi z Náchoda a Mizerovi z Hronova. Zájemci se dostavili z 29 různých míst. Nejvzdálenější účastník byl z Poděbrad. Velkou vařečku obdržel kolektiv Sokola Hronov. Nejstarším účastníkem byla Zdeňka Pekařová z Náchoda (r.1921). Kontrola s tradičním „vaječným“ občerstvením byla v Borové. Pochod každoročně zajišťuje 10 organizátorů. Několik citátů z vařečkové kroniky „Ať je bláto, vítr, slunce nebo zima, na hrádouské je vždy prima!“- „Hv je symbolem rozkvetlé májové přírody. Ale co ty vrtule?“ „Dnes byla trasa úplně super.“ „Chci poděkovat sokolům za perfektní značení trasy.“ „Slunce v duši, jsme rádi, že jsme došli.“ „Naši chlapi líní jsou, na vařečku nepůjdou. A my ženy vyrazily, s úsměvem jsme zvítězily. Statečné hrádouské ženušky.“ „Vařečka byla bomba! Co, bomba? Rychle pryč! Vančura Robin.“ „Děkuji všem organizátorům. Prožil jsem pěkný den v krásné přírodě a potěšil se setkáním s dobrými lidmi. Nashledanou. Účastník z Poděbrad.“ „Děkujeme a přijdeme zas se opakovalo velmi často.

brigáda s posezením

Na sobotu 9. června pozvali vedoucí Jeroným Holý st. a Václav Sychrovský děti z lyžařského oddílu a jejich rodiče, členy a příznivce oddílu do areálu Panské stráně na brigádu spojenou s přátelským posezením. Brigádníci provedli nutné úpravy terénu sjezdovky a na závěr přátelsky při dobrém jídle a pití pobesedovali. Je pozoruhodné, jak dva nadšenci dokážou lidi nadchnout pro dobrou věc, jdou-li sami příkladem.

Dětský den 2001

16. června místní TJ Sokol uspořádala pro děti v sokolovně **Dětský den**. Námětem dětského dne byl „*vítězný boj o nastolení rovnováhy Měsíčního kamene, potření Černé magie Bílou magií pomocí berly Druidů*“,.....Pro 44 zúčastněných dětí připravilo program 20 dobrovolníků.

turnaj v malé kopané

9. září se konal pro 6 zúčastněných družstev turnaj v malé kopané.

R ů z n é

P.Karel Filip-úmrť

21. ledna 2001 zemřel ve věku 85 let v Petrovicích P.Karel Filip. Poslední mši sv. sloužil na Nový rok. Po celá léta se o p. faráře pečlivě starala p.Božena Balcarová. 27. ledna se skupina novohrádeckých občanů zúčastnila jeho důstojného pohřbu, na kterém mj. promluvil biskup mns. Karel Otčenášek. Pan farář sloužil od r. 1957, kdy musel na nátlak komunistického režimu odejít z Nového Hrádku, nejprve v Červených Janovicích. Při odchodu do důchodu si koupil domek v Petrovicích,

kde také dožil. Byl největší osobností novohrádecké farnosti za uplynulých více než 50 let. Moudrý a velmi vzdělaný člověk až básník i jeho bratr Jan, profesor a kněz, tehdejšímu režimu velmi vadili. Byli proto persekuováni.

Tříkrálová sbírka 2001

Lednová Tříkrálová sbírka České katolické charity v městech a obcích 2001, kterou zajišťovalo v okresech 74 skupin sestavených ze 350 dobrovolníků, vynesla přes čtvrt milionu korun. V Novém Hrádku „Tři králové“ vykoledovali více než 12 tisíc korun. Peníze poslouží na rekonstrukci charitního domu v Náchodě, na humanitární pomoc rodinám v nouzi, starším, nemocným a osamoceným lidem a na podporu sociální prevence.

sčítání lidu, domů a bytů

K 1. březnu 2001 bylo opět po deseti letech provedeno sčítání lidu, domů a bytů. Za správné provedení sčítání zodpovídal 1 revizor a 4 sčítací komisaři. Nový Hrádek měl ke shora uvedenému dni **708** obyvatel, z toho 280 mužů, 298 žen a 130 dětí do 14 let.

orbitální stanice Mir-zničení

23. března 2001 byla po 15 letech u tichomořských ostrovů Fidži a Tonga řízeně zničena ruská orbitální stanice Mir. Na stanici se vystřídalo 104 kosmonautů, kteří provedli 23 000 vědeckých pokusů. Stanice vážila 130 tun, které byly cíleně poslány k zemi. 20 tun prošlo atmosférou a několik desítek tisíc úlomků prosvištělo do Pacifiku rychlostí 3000 km/hod.

nové dveře farního kostela

V polovině dubna před Velikonocemi byly nainstalovány nové dveře hlavního vchodu kostela. Pěknou práci odvedlo Truhlářství Bohumila Bareše.

slavnost Božího těla

17. června proběhla slavnost Božího těla u 4 vnějších oltářů. Žest'ové nástroje žáků ZUŠ v Náchodě pod taktovkou p.J.Vlčka dodaly slavnosti důstojný ráz. Byla také vyrobena videopohlednice celé slavnosti.

Akademické týdny – 11. ročník

28. července až 10. srpna probíhaly v Novém Městě n. Met. na Pavlátově louce každoroční Akademické týdny. Zvaly k aktivnímu odpočinku všechny slušné lidi rozličných názorů. Jejich historický začátek spadá do r.1932. Za dob totality se konat nemohly. Znovu je obnovil r. 1991 po léta pronásledovaný P.Jaroslav Knittl. Přinesly posluchačům opět obohacení o znalosti a také možnost vzájemného i vlastního poznání a tělesné a duševní rekreace.

500. výročí založení Nového Města n.Met.

10. srpna 2001 ve 14 hodin byly odhalením sochy Jana Černčického z Kácova vedle novoměstské radnice slavnostně zahájeny oslavy 500. výročí založení Nového Města. 3 dny – 7.,8. a 9. září byly pojaty jako Dny evropského dědictví se setkáním „Nových Měst Evropy“. Konala se velkolepá show s bohatým programem a byly vydány Pamětní listy s pěknou mincí a s věnováním starosty Pavla Vašiny pozvaným hostům, ke kterým patřili i starostové okolních obcí. Pamětní mince je vyrobena ze staromosazi. Na lícové straně je středověký znak *Hradiště Nové Město nad Methují* a na rubové straně kromě současného názvu města zrcadlově umístěná 2 „vlastovčí křídla“ s letopočty 2001 – 1501. Počasí oslavám nepřálo, často pršelo.

11. září 2001 – Den hrůzy pro USA- černé úterý

Zcela nečekaně došlo k hrůznému sebevražednému teroristickému útoku 4 unesených letadel s cestujícími na palubě. Dvě zasáhla mrakodrapy vysoké více než 400 m Světového obchodního centra v New Yorku, jedno Pentagon ve Washingtonu, čtvrté spadlo v Pensylvánii. Lidé se ozývali mobilními telefony

z letadel i ze zřícených domů. Manhattan byl v troskách. Pasažeri jednoho letadla s únosci bojovali. Spadlo v Pensylvánii a odvážlivci zabránili doletu na Washington a zachránili možná i Bílý dům. Letecký teror mělo vykonat celkem 10 letadel. Lidské oběti byly vzápětí odhadovány na tisíce. Šok utrpěli lidé všech zemí na celém světě. Bezpečné USA se zachvěly v základech. Pouze Palestinci oslavovali, ale jejich představitel Jasir Arafat se americkému lidu i prezidentovi G.W. Bushovi omluvil. Evakuován byl i Bílý dům. Byl to nejhorší útok pro Ameriku po Pearl Harboru. Svět přišel o iluzi, že je Amerika nezranitelná. Prezident Havel řekl, že šílenci nesmí útočit na demokracii. Nad Amerikou a Anglií byly zastaveny lety letadel. 12. září ve 12.00 se v celém Královéhradeckém regionu rozezněly zvony na počest obětí teroristického útoku. Ceny ropy a zlata prudce vzrostly. USA chápaly útok jako akt války a ohlásily odvetný útok na Afganistán proti hnutí Taliban, jehož vůdce Usama bin Ládín byl označen za hlavního organizátora útoku. Tento fanaticus pochází ze Saudské Arábie a v Afganistánu se skrýval. Podezření ze spiknutí padlo i na iráckého Saddáma Husajna. Teroristické klany celého světa se spojili proti demokracii. Příprava musela trvat nejméně rok, výcvik atentáčníků - pilotů se prováděl v USA. Tajné služby USA zcela selhaly. Útok letadlem na první věž centra WTC provedl Mohamed Atta. Pátek 14. září 2001 byl vyhlášen po celém světě jako „den smutku“ za oběti teroru. Vlajky sjely na půl žerdi, v poledne sirény, 3 minuty ticha, rozsvěcení svíček, mše sv., květy k velvyslanectvím USA.... 15. září USA rozhodly vést útok proti Afganistánu, Bush opět prohlásil, že Amerika je ve válce. Souhlasí téměř celý svět včetně Pákistánu i rodiště vůdce teroristů Saudská Arábie. Došlo ke sjednocení demokratického světa proti teroru. Zásadně proti byl pouze Irák. 16. září prezident Pákistánu vyzval Taliban, aby vydal Usama a dal lhůtu 3 dny, jinak bude útok. Obyvatelé opouštějí Kábul ze strachu před vojenskými akcemi. Irán uzavřel hranice s Afganistánem. Tony Blair prohlašuje: Británie je ve válce proti terorismu. 18. září Taliban prohlašuje, že v případě napadení ze strany USA pro nevydání Ládína, vyhlásí světu „svatou válku“.

Formule 1 – Tomáš Enge

16. září v historii Velké ceny Itálie Formule 1 byl poprvé přivítán liberecký rodák Tomáš Enge jako první Čech do této automobilové soutěže. 12. místem v soutěži potvrdil, že patří mezi světovou špičku.

odvetný útok USA

V neděli 7. října 2001 navečer v 17.30 začal odvetný útok USA proti teroristické organizaci Talibanu AL Kajda vedené Usamou bin Ládínem v Afganistánu. Letecký útok byl zaměřen především na výcvikové tábory Al Kajdy poblíž Kábulu a Kandaháru. Současně s útokem shazovali Američané humanitární pomoc civilistům za 320 milionů dolarů. Boj proti terorismu začal svým vystoupením prezident Bush. Prohlásil, že válka bude dlouhá a jednou to bude historický mezník. Taliban prohlašoval, že bude bojovat do posledního dechu. Diplomatická jednání o vydání Usamy bin Ládína selhala. Americké střely byly cílené, v televizním přenosu bylo vidět záblesky. Kábul byl bez proudu. Po boku USA bojovala Velká Británie. Přidala se s podporou Francie, Německo, Austrálie. Bush měl i velkou domácí podporu. Taliban sdělil, že první útok jejich vůdci přežili. Prezident Bush předem informoval představitele Ruska V. Putina. Al Kajda se oficiálně přihlásila k atentátům na USA a napadení Afganistánu označila za teroristický akt. Zprávy byly podávány po půl hodinách. Bin Ládín takticky říkal, že budou bojovat, dokud nebude existovat klid v Palestině. Americe pomohlo s útokem na Taliban NATO.

Česká republika byla požádána o 1 letadlo. Bin Ládin má dvojníky, sám pravděpodobně podstoupil plastickou operaci. Dopaden nebyl.

nebezpečný ANTRAX

16. října se v USA vyskytl první případ úmrtí na sněť slezinou- ANTRAX v Americe. Antraxománie zachvátila celý svět včetně ČR. Obavy z nákazy „bílým práškem“ se rozšířily a s nimi i velký strach ze světového teroru všeho druhu. Pro podezření z nákazy byli hospitalizováni lidé v Liberci, v Praze. Všude se jednalo o planý poplach.

80 let autobusové linky Nové Město n.Met. – Olešnice v O.h.

Vzpomínková jízda autobusu s putovní výstavkou a novohrádeckými koláči organizovaná společností ORLOBUS a.s. Nové Město n. Met. se uskutečnila 24. listopadu 2001. Autobusovou historii i vzpomínku dobře popsal dopravní ředitel Orlobusu a.s. ing. Martin Prouza v následujícím článku:

V pondělí 26. listopadu 2001 tomu bylo právě 80 let, kdy poprvé vyjel autobus na pravidelné autobusové lince

Linka vznikla prodloužením nejstarší linky na Novoměstsku Jaroměř – Nové Město nad Metují (16.9.1920), jako podpora turistického ruchu s návazností na vlaky z jediného přirozeného východiska do Orlických hor Nového Města nad Metují.

Atraktivita míst typu lázní Rezek, slavoňovského kostela, poutního místa v Rokoli, Nového Hrádku s Frymburkem i samotné Olešnice v Orlických horách s okolím zaručovala úspěch linky do budoucna, neboť turistický ruch procházel ve dvacátých letech obrovským rozvojem. Linka však sloužila rovněž jako spojnice na úřady v Novém Městě nad Metují, tehdy okresním městem.

Od roku 1924 zřízením stanice poštovní automobilové dopravy a garáží v Novém Městě nad Metují za školou (tzv. čokoládovna) byla linka vedena samostatně v úseku Nové Město nad Metují – Olešnice v Orlických horách a naopak provoz v úseku Jaroměř – Nové Město nad Metují byl na určitou dobu zrušen. Jedním z hlavních posláních linky byla doprava pošty ze železniční stanice v Novém Městě nad Metují do hor a zpět, zejména balíkové. Jednalo se převážně o textilní zboží domácích horských tkalců, takže někdy bylo i půl autobusu naplněno poštovními balíky. Všechny spoje zajížděly do Nového Hrádku a některé později i na Sněžné, jako je tomu doposud.

Autobus Laurin & Klement MS na plných obručích dosahoval rychlosti 20 km/hod. a jezdil dvakrát denně. V zimních měsících byl nahrazován koňským potahem. Linka byla, stejně jako většina tehdejších linek, státní, provozovaná Ministerstvem pošt a telegrafů.

1. května 1929 založil autodopravce Ladislav Marek z Nového Hrádku první soukromou linku v regionu Nový Hrádek – Náchod, kterou bylo mj. zajištěno spojení i pro obyvatele Olešnice v Orlických horách, Sněžného a Ržů do Náchoda.

Od roku 1933 byla linka Nové Město nad Metují – Olešnice v Orlických horách tak, jako všechny ostatní „poštovní“ linky, převedena pod Autosprávu ČSD, přičemž v garážích v Novém Městě nad Metují byly k dispozici již čtyři autobusy typu Walter PN, Škoda 505, Škoda 304 a zájezdový autokar Laurin & Klement MS se sklápěcí střechou. Všechny vozy byly již na pneumatikách a s příčnými sedadly. Pořizovací cena autobusu v té době činila 170.000,-K.

Nástupem a rozmachem soukromých autodopravců ve třicátých letech byla linka zajišťována firmou Josefa Rybína z Nového Města nad Metují třemi páry spojů. Nejprve autobusem Walter PN české výroby z roku 1927 a později vozy Škoda 256 B a Opel z roku 1937. V té době byl rovněž zahájen provoz na druhé navazující lince z Nového Hrádku do Dobrušky a Opočna.

V období druhé světové války byl provoz částečně omezen, zejména v důsledku změn vedení státních hranic. Autodopravce Josef Rybín však linku provozoval s autobusy Praga RN a Man nepřetržitě až do roku 1948.

V tomto roce byla linka Nové Město nad Metují – Olešnice v Orlických horách zajišťována krátkou dobu opět Autosprávou ČSD v Novém Městě nad Metují a od roku 1949 národním podnikem ČSAD Hradec Králové, dopravní závod 703 Nové Město nad Metují. Provoz byl rozšířen na dva nasazené autobusy typu Škoda 706 RO (Avia) s nocováním v Olešnici v Orlických horách. Řidiči většinou pocházeli z této obce, popř. z některé na trati.

Pro obce byl autobus mnohdy jedinou spojnici s okolním světem, neboť osobní automobil byl vzácností. Bylo tehdy samozřejmostí, že řidiči autobusů zajišťovali nejen dovoz filmů ze železniční stanice v Novém

Městě nad Metují do biografu v Olešnici v Orł.h., ale prováděli různé služby jednotlivým, zejména starším občanům, např. dovoz léků, nákupů apod. Řidič autobusu byl na lince tohoto typu velmi vážená osobnost.

Od roku 1963 se vznikem dopravního závodu 503 v Náchodě zajišťovala linku provozovna ČSAD Nové Město nad Metují až do roku 1993 nejdříve s legendárními autobusy Škoda 706 RTO, které se výborně osvědčily právě v horském terénu a později s vozidly ŠL 11. Od roku 1988 až dosud je linka zajišťována autobusy typu Karosa C 734.

S narůstající potřebou dopravy do zaměstnání a škol ze severní části Orlických hor do Nového Města nad Metují postupně vzrůstal počet zajišťovaných spojů na lince a dosáhl maxima v období od sedmdesátých do počátku devadesátých let, kdy byla linka zajišťována deseti páry spojů v pracovních dnech a pěti páry o sobotách a nedělích.

Rok 1994 znamená přechod linky pod ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s. se zajišťováním provozu ze střediska v Náchodě (autobusová doprava provozovny ČSAD Nové Město nad Metují zrušena 1.10.1993).

Od 28.ledna 2001 linku Nové Město nad Metují – Nový Hrádek - Olešnice v Orlických horách zajišťuje ORLOBUS a.s. Nové Město nad Metují, čímž se autobusová doprava vrátila opět do Nového Města nad Metují.

V současné době je linka provozována osmi páry spojů v pracovních dnech, čtyřmi v sobotu a třemi v neděli.

Autobusová linka Nové Město nad Metují – Nový Hrádek – Olešnice v Orlických horách patří i dnes, kdy je veřejná linková doprava poněkud utlumována prudkým rozvojem osobních automobilů, mezi nejzajímavější horské linky a má nejen díky své historii nezastupitelné místo v tomto regionu.

80.výročí autobusové linky Nové Město nad Metují - Olešnice v Orlických horách jsme si připomněli v sobotu 24.listopadu 2001 putovní výstavou k historii této linky instalovanou ve zvláštním autobusu firmy ORLOBUS a.s., který byl přistaven v 8,00 hodin na Husově náměstí v Novém Městě nad Metují. Dále byla výstava ke zhlédnutí ve Slavoňově před hasičskou zbrojnicí v 8,55 hodin, v Bohdašíně před Obecním úřadem v 9,35 hodin, v Novém Hrádku na náměstí v 10,15 hodin, ve Sněžném na točně v 11,30 hodin a do Olešnice v Orlických horách na náměstí dorazila ve 12,15 hodin. Akci doprovázela hudba novoměstské Stavostrojky, k dispozici byly výborné domácí koláče z Nového Hrádku a pamětní pohlednice s jízdenkou, které řidič Miloš Kratěna při nástupu do vozidla každému pasažérovi proštípl kleštěmi.

Výstava byla posléze umístěna vždy jeden týden ve foyer jednotlivých obecních úřadů a Městském úřadu v Novém Městě nad Metují až do 11.ledna 2002. Bližší informace na plakátech, příslušných obecních úřadech nebo Informačním centru v Novém Městě nad Metují, tel. 0441/470289.

Nové Město nad Metují,
dne 26. listopadu 2001

Ing. Martin P r o u z a

půlnoční zpívání

Na půlnoční 24. prosince 2001 místní smíšený farní sbor pod taktovkou ing. Jiřího Hlaváčka přednesl Marhulovu mši svatou. 25. prosince při mši sv. pěkně zazpíval dětský sbor.

sněhová kalamita

Sníh ležel od 22. listopadu 2001. Zimní sezóna byla na sníh nesmírně bohatá. Od prvního sněžení sníh vůbec nezmizel. Sněžení střídaly velké mrazy. Sněhová pokrývka dosahovala tloušťky 1m. Udržování komunikací bylo namáhavé a nákladné. Mezi Vánoce a Novým rokem nastaly velké potíže s odvozem popela, zásobováním, autobusovou dopravou.

Manželům se narodili

Pavel a Iveta Pavlátovi , Nový Hrádek 363, syn P a v e l	10. 3. 2001	Opočno vítání 20. 10. 2001
Jiří a Monika Čermákovi , Nový Hrádek 202, syn M a r e k	13. 3. 2001	Opočno vítání 20. 10. 2001
Stanislav a Dana Drašnarovi , Nový Hrádek 65, syn A n t o n í n	17. 3. 2001	Náchod vítání 20. 10. 2001
Miroslav a Blanka Dušánkovi , Nový Hrádek 364, ; dcera N a t á l i e	15. 5. 2001	Náchod vítání 20. 10. 2001
Václav a Jana D u c h á č k o v i , Nový Hrádek 351, dcera V e r o n i k a	16. 7. 2001	Náchod vítání 20. 10. 2001
Ing. Radim a Květa H o l ý c h , Nový Hrádek 348 dcera L u c i e syn L u k á š	30 .11. 2001	Hradec Králové vítání 15. 6. 2002

Sňatek uzavřeli

Milan Říha z Nového Hrádku a Jana Buchwaldková z Trutnova	15. srpna 2001 na Obecním úřadě
David Christoph a Martina Hynková z Nového Města nad Metují	24. srpna 2001 Na Obecním úřadě

V ý r o č í s v a t b y o s l a v i l i**50 let společného života – zlatou svatbu**

Bohumil a Ludmila Hamerských , Nový Hrádek-Rzy 13	červenec 2001
--	---------------

Z n a š i c h ř a d o d e š l i

Milada Světlíková z Nového Hrádku čp. 63 zemřela ve věku 81 let **28. března 2001** v nemocnici v Náchodě. Po rozloučení a církevních obřadech v místním kostele 4. dubna byla převezena k tichému zpopelnění. Zesnulá se v Novém Hrádku narodila a po častém stěhování, protože její manžel byl voják z povolání, se z posledního bydliště v Kladně na Nový Hrádek vrátila. V Hradní ulici si koupili a přestavěli domek. Vzorným pořádkem a květinovou

výzdobou oken i zahrady byl okrasou ulice po celý rok. S manželem vychovali 2 syny, Zdeňka a Josefa. S důstojností a statečně, již jako vdova, nesla smrt obou synů v krátkém časovém odstupu. Dokázala to především proto, že každý den jejího života byl zcela naplněn smysluplnou prací pro rodinu, obec a pro všechny bližní. V Miladě, jak ji mnozí občané nazývali, ztratil Hrádek ušlechtilého člověka, kolem kterého se točilo kulturní dění obce. Zajímala se úplně o všechno a kde mohla, tam pomohla. Byla známá svým vytříbeným smyslem pro umění všeho druhu a mimořádnou sečtělostí. Dalo se s ní hovořit o všem. Mladá v myšlení zůstala po celý život, její dveře byly pro každého otevřené. Vždy více dávala, než brala, pohostinnost a štědrost byla u ní naprostou samozřejmostí. V mládí absolvovala knihovnickou školu a po celý život pracovala v knihovnách. Knihy a zahrádka byly její velké lásky. Šíře jejích zájmů byla ale tak velká, že se jeví neuvěřitelné, co se dá za jeden lidský život stihnout. Byla oddaná sokolka, v mládí zvlášť a po celý život dle možností cvičila. Po roce 1989 pomohla s obnovou Sokola. Setkání rodáků, divadelních ochotníků, výstavy, jarmarky, plesové výzdoby nadšeně organizovala nebo pomáhala alespoň radou nebo myšlenkou. Nezapomenutelné jsou úspěšné Frymburské slavnosti, které vymyslela jako členka Kruhu přátel Frymburku. Žádná kulturní akce se bez její účasti neobešla. Měla vlastenecké cítění a byla velký místní patriot. Vyznala se také v léčivých bylinách, které každoročně pilně sbírala a svým známým rozdávala. Velmi zručná byla v ručních pracích a své umění ráda předávala druhým. Po smrti obou synů se zaměřila na výrobu betlémů z vizovického pečiva. Vyrobila jich pro své blízké velký počet, poslední dva pro obecní úřad a mateřskou školu.

Marie Klamtová z Nového Hrádku čp. 65 zemřela ve věku 88 let **18. května 2001** v Novém Hrádku. Po rozloučení v místní obřadní síni byla převezena k tichému zpopelnění. Zesnulá prožila většinu svého života na Novém Hrádku. Vychovala dceru Alenu a syna Milana. Byla dlouholetá vdova. Ke konci života pobývala u dcery v Rychnově N.Kn. Pracovala jako dělnice, řadu let ve Velorexu, jako důchodkyně v mikrobiologickém ústavu ČSAV v Dolích. Žila nenápadný život především pro svou rodinu .

Milada Dismanová z Nového Hrádku čp. 124 zemřela ve věku nedožitých 71 let v Náchodě. Na vlastní žádost byly zpopelněna v tichosti. Zesnulá prožila větší část života v Novém Hrádku. S manželem vychovali dceru Věru. Po absolvování obchodní školy v mládí po celý život pracovala v kanceláři, delší dobu v Kartonážce v Dobrušce. V obci vedla pobočku České spořitelny. Poslední léta, pokud jí zdraví dovolilo, pracovala jako dělnice v družstvu Velorex. Byla aktivní v místní TJ Sokol. Zasloužila se o stavbu prvního lyžařského vleku a chaty pro jeho obsluhu na Panské stráni.

Václav Sychrovský z Nového Hrádku čp. 234 zemřel ve věku 72 let **1. srpna 2001** v nemocnici v Hradci Králové. Po církevních obřadech 7. srpna byl pohřben na místním hřbitově do rodinné hrobky. V Novém Hrádku se narodil a prožil zde celý svůj život. Byl absolventem textilní průmyslové školy v Brně. Otec vlastnil v obci textilní továrnu, kterou po jeho předčasné smrti převzala do znárodnění v roce 1948 matka zesnulého. V těžkých dobách a po celý svůj život byl matce velkou oporou. Z textilního oboru přešel k černému řemeslu. Byl svářečem ve Velodružstvu v Solnici a nejdelší dobu tuto profesi vykonával ve Stavostroji v Novém Městě n. Met. až do odchodu do důchodu. Po politické změně v r. 1989 založil rodinnou textilní prodejnu 3xS, kterou provozoval do konce svého života. S manželkou Miloslavou vychovali dceru Hanu a syna Václava a bylo jim dopřáno dožít se společně zlaté svatby. Na prvním místě byla u zesnulého vždy rodina. Byl to občan vážený, poctivý a laskavý člověk. Byl známý také jako muzikant Borovanky, měl rád život, naši zemi a všechno krásné. Miloval přírodu, květiny a lidi, především děti. Štědrost a pohostinnost byla u něho

samozřejmostí. Vždy neokázale a více dával než bral. Své hudební nadání uplatňoval hrou a zpěvem také při církevních obřadech v kostele. Vždy jednal přímo, otevřeně, ale citlivě. Věren rodinné tradici a sokolským myšlenkám se aktivně a nezištně podílel na přípravách akcí pořádaných Sokolem a aktivně činný byl po léta i v oddílu národní házené. Kdo Věnu znal, měl ho rád pro jeho osobní kvality, moudrost a spravedlnost.

Věra Hovorková z Nového Hrádku čp. 263 zemřela ve věku nedožitých 65 let **28. října 2001** v Náchodě. Poslední rozloučení se zesnulou se konalo 1. listopadu 2001 ve smuteční obřadní síni v Novém Městě n. Met. Byla rozená Krahulcová z Nového Hrádku. Většinu života prožila v Novém Městě n. Met. Vychovala 2 dcery a 2 syny. Po odchodu do důchodu se vrátila na Nový Hrádek do chalupy po rodičích. Vyučila se obráběčkou kovů, ale přeškolila se na prodavačku potravin. Asi 20 let působila jako vedoucí potravinové prodejny družstva Jednota v Novém Městě n. Met. Prodávala také v Mezilesí. Velkou ochotu projevila již jako důchodkyně při kritické situaci v Novém Hrádku v obchodě s potravinami a velmi s prodejem v provizorních podmínkách vypomohla. Ráda pomáhala druhým, pečlivě udržovala rodinnou chaloupku a zahrádku. Nezůstala osamělá ani ve své nemoci ke konci života, kdy byla částečně odkázaná na cizí pomoc.

Marie Novotná z Nového Hrádku čp. 258 zemřela v požehnaném věku 92 let **29. listopadu 2001** v Jaroměři. Rodačka byla ze Sendraže a po provdání celý svůj dlouhý život prožila v Novém Hrádku. Manžel byl truhlář a při řemesle provozovali i hospodářství. Zesnulá si přivydělávala také jako švadlena. Později pracovala na státním statku a jako důchodkyně pomáhala v Kovodružstvu. S manželem vychovali 2 syny. Stanislav vystudoval chemické inženýrství, Karel se vyučil truhlářem.

Z občanů, kteří z Nového Hrádku pocházeli nebo v něm dlouho žili v r. 2001 zemřeli:

P. Karel Filip 21. ledna ve věku 85 let, **Jaruška Lepšová** 11. března ve věku 80 let, **Ludmila Janečková** 28. června ve věku nedožitých 95 let, **Josef Dostál** 25. července ve věku 62 let, **Marie Tošovská** 30. října ve věku nedožitých 82 let.

Zapsala

Anna Marková, kronikářka